

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 15 Lipca v. s. 1832 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Odessa dnia 11 czerwca.

D. 8 t. m., o pół do 10tej zrana, odbyło się tu poświęcenie знамени, najlaskawiej dozwolonego zmu batalionowi Praskiego półku pieszego, za waleczność i męstwo, okazane przy zdobyciu szturmem przedowych warowni miasta *Warszawy*, w dniach 25go i 26go sierpnia zeszłego 1831go roku. Obchód, wiekopomny dla tego półku, odbywał się w sposób następujący: D. 8 zrana, na tu-tejszy plac teatralny wyprowadzony był pomieniony batalion półku Praskiego na paradę; przed szrodkiem jego znajdowało się Duchowieństwo Soboru Przemienienia Pańskiego, i przyniesione do batalionu znamie, podług obrzędów Cerkwi, było poświęcone. Ceremonii tej obecni byli: Dowódzca 6go Korpusu Pieszego JW. Jenerał-piechoty *Roth*, który przybył do *Odessy* dla przeglądu półków *Modlińskiego* i *Praskiego*; Naczelnik 26tej dywizji pieszej P. Jenerał-porucznik *Otro-szczeńko*; Dowódzca 13zej brygady teyże dywizji P. Jenerał major *Balbekow* i inni PP. Jenerałowie, Sztab-i-Ober-Oficerowie, znajdujący się teraz w *Odessie*, również i Urzędnicy Cywilni. Potem batalion przeciągał, witając znamie trzykrotnym wykrzyknieniem *ura!* Nakoniec znamie przy odgłosie bębnow i muzyki zaniesione zostało do kwatery Dowódcy półku, P. Półkownika *Balickiego*, przeprowadzane od wszystkich wyżej wymienionych Jenerałów, Sztab-i-Ober-Oficerów, którzy przez Dowódcę półku zaproszeni byli na obiad. Podczas stołu spełniono zdrowie ubóstwianego Monarchy i całego NAYJAŚNIERSZEGO CESARSKIEGO DOMU. Pamięć dnia tego stanie się niezatartą w sercach wszystkich walecznych wojowników półku Praskiego. (G. O.)

NOWY INSTYTUT W DORPACIE.

W Dorpacie, stan naukowy, wierny swojemu czci-godnemu powołaniu, coraz nowemi o wzrost i upowszechnienie nauk dowodami jednać sobie sławy i szacunku nie przestaje.

Donieśliśmy już czytelnikom naszym o nowém piśmie periodycznym (Kur. Lit. N. 51), do którego wydawania Członkowie Uniwersytetu tamiecznego, trudy, zdolności, usposobienia i całą usilność połączyli; teraz uwiadomiamy o nowém ważnym dla upowszechnienia nauk skutecznym przedsięwzięciu.

PP. Professorowie uniwersytetey, łącznie ze współtowarzyszami swoimi naukowego zawodu, PP. Nauczycielami gimnazyalnymi, za potwierdzeniem Szkolney Kommissyi CESARSKIEGO Dorpackiego Uniwersytetu, zaprowadzili oddzielny Instytut, złożony z dwóch szkół: *uczoney* i *realney*, tudzież pensyonu przy nich.

Przy Sankt-Petersburskiej gazecie, *Pszczola Północna*, z przeszłego kwietnia dołączona jest obszerna wiadomość o tych naukowych zakładach, wraz ze szczegółowym prospektem nauk, mogących się tam nabywać, którey krótką tylko treść ogłaszamy.

Szkola Uczona, ma w zamiarze sposobić młodzież do naukowego powołania, zatrudniać się wyłączenie kształceniem umysłowem, i rozbiierać nauki jako środek do niego prowadzący: wystawia ona poznania ludzkie w głównych tylko ich zarysach i przysposabia uczniów do Uniwersytetu, którzy z czasem poświęcić się mają pomaganiu postępowi rodu ludzkiego do rozpostrzenienia naukowej sfery.

Szkola Realna, przeciwnie usposabia do tych powołań i stanów, których wypadki, praktycznie się do czynnego i potocznego w społeczności życia stosują; dla tego wcześnię się tu wykładanie nauk ścisłych rozpoczyna, odnosząc je zawsze do potrzeb obecnego czasu. Z tej przyczyny nauka nowocześniejszych języków jest tu na głównem haczeniu, wtenczas, kiedy się od starożytnych uczniowie tej szkoły uwalniają, wyjąwszy młodzież, poświęcającą się Medycynie, Prawoznawstwu i tym podobnym powołaniom, która dla nabycia znajomości języków dawnych obowiązana jest uczęszczać do szkoły uczoney. Sposobiący się do posług urzędowych w państwie, jako to: do Dyplomacyi, Kameralistyki, Prawa krajowego, rozmaitych gałęzi Administracyi, i. t. p. przestają na przedmiotach w realney wykładanych szkole, a po ich nabyciu do Uniwersytetu postępują.

Lecz ponieważ, jak z gimnazjów, tak też z tych nowych zakładów, dla rozmaitych nieprzewidzianych okoliczności wielka część uczniów, uniwersyteckich kursów słuchać nie może: „Poczytujemy (słowa Prospektu) przeto za powinność zwrócić uwagę publiczności na to, iż przed zajęciem się stanem wiejskiego gospodarza, kupca żołnierza, urzędnika miejscowego, dozórcy lasów, architekta, górnik, aptekarza, równie jak malarza i muzyka, żądający nabyć ogólnego wykształcenia, i zostać w powołaniach wymienionych profesjonistami, nieobcymi teoretycznym wiadomościom, mogą w szkole realney, cel takowy, w stopniu wysokim osiągnąć: albowiem w niej się wykladać będą, tak z bogacającą rozum i w stanie oddzielnym, do którego każdy siebie przeznaczą, pożyteczne wiadomości, jako też niezbędnie potrzebne nowocześnie języki.”

Pensyon, przy tych szkołach zaprowadzony, różni się od pensyonów zwyczajnych w tém, iż nie wszyscy pensjonarze, jak to zwykle bywa, zajmują jeden wspólny instytut, ale rozdzieleni są pomiędzy szczególnych nauczycieli, gdzie przy pieczołowitości macierzyńskiej i oycowskim wśród rodziny, u której się umieszczają, dozorce, czuwa jeszcze nad nimi ogólna szkół i pensyonu administracya. Nie wszyscy uczniowie szkoły uczoney i realney obowiązani są pensjonarzami rządów jey i nauczycieli zostawać; ale ci, którychby się pierwiastkowe przysposobienie i wychowanie domowe okazało niedostatecznym i zaniedbanym, nie będą inaczej, tylko pod tym warunkiem do szkół rzeczonych przypuszczeni.

Opłata półroczna w dwóch początkowych klassach, za branie nauk w obu szkołach wynosi rub. ass. 100: w trzech wyższych, dzieci rodziców mieszkających w Dorpacie płacą za osobę po r. ass. 150, a z miejsc innych po 200 za półrocze. Za całkowite utrzymanie na pensyonie, to jest: mieszkanie ze światłem i opałem, stół, opranie, dozór, nauka, i t. d., za półrocze r. ass. 400 od osoby. Dwóch lub więcej braci, płacą mniej czwartą częścią. A w ogólności, cena się z powiększoną pensjonaryuszów liczbą umniejsza.

Urządzenie Instytutu, jest na wzór szkół gimnazyalnych, naukowego Dorpackiego wydziału. Starszy nauczyciel *Girgenzon*, czuwać będzie nad karnością, a lektor *Raypach* nad innemi częściami rzędu. I do tych się, rodzice lub opiekunowie, chcący umieszczać młodzież w Instytucie, zgłaszać mają. Sprawy ważniejsze Instytutu, rozstrzyga konferencya nauczycielska.

Ważny ten instytut, mianowicie ze względu na szkołę realną czyli praktyczną, gdzie tak nie-

odbitcie potrzebna, w stosunkach rozleglejszych czynnego w społeczności życia nauka nowoczesnych języków, jest na pierwszym baczniu, na pensyon, w którym się wady i opuszczenia pierwszokowej edukacji mogą sprostować, tudzież na umiarkowaną opłatę, przystępną ludziom mniej zamożnym, jak powodzenie i sławę dla siebie, tak też pożytek niewątpliwy dla kraju obiecuje, i go-dzien jest naśladowania.

PRUSSY.

Berlin d. 13 lipca.

Królewiecka Gazeta donosi z Gdańska pod dniem 4 lipca, że flotylla Rosyjska opuściła tamtejsze wody; pozostawiła jednak kilku Kommissarzy i Officerów, dla uskutecznienia przewo-zu wojennych amunicy do Modlina i Warszawy.

Przejeżdżali tedy z depeşami do Londynu: goniec Cesarstwo Austriacki koniuszy Brönerberg z Wiednia, i Cesarstwo-Rosyjski Feldjegier Porucznik Dobrowolski, jako goniec z Petersburga.

Gazeta Królewiecka prosiuje wieść w wie-lu gazetach umieszczoną, jakoby Rosyjski offi-cer przy flotylli w Gdańsku stojący, był synem Jenerala Moreau; gdy ten officer jest synem by-łego Prezesa Zjednoczonych stanów Ameryki, po-dobnego nazwiska (Monroe) (G.W.)

NIEMCY.

Munich 10 lipca.

Tutejsza Polityczna Gazeta umieściła wy-jątek z listu pisanego z Speyer, pod dniem 29 czerwca jak następuje: — „W dniu wczorajszym Feldmarszałek Minister stanu Xiążę Wrede, jako Królewski nadworny kommissarz, instalował tu Kommissarzy PP. Stangel i Lammotte. Z obu-dwóch cyrkulów Frankenthal i Landau, wszyscy prawie urzędnicy, duchowni i burmistrzowie byli przytomni tej uroczystości. Przy natłoku różnych stanów, Xiążę Feldmarszałek miał mowę pełną umiarkowania, wynurzył boleść, jakiej Król doznał z powodu ostatnich wypadków, rozbił na-ciężliwości, na które narzekano, i zapewnił, że Król żąda jedynie prawnego i z ogólnym dobrem zgodnego porządku, i że w mianowaniu obecnie dwóch wysokich urzędników daje dowody i re-koymią swojej łaskawości. Zakończył mowę z gło-bokim zadowoleniem bardzo licznej publiczności, która go z wielką paradą odprowadziła do mie-szkania; po czym wiele osób zaproszonych zostało na obiad do Xięcia.

Luxemburg d. 4 lipca

Tutejszy Dziennik zaprzecza wiadomości, która się w niektórych Belgijskich Gazetach znaj-duje, jakoby między Jeneralem Dumoulin i Gou-deke zaszyły nieporozumienia. Taż sama gazeta u-dziela 66ty protokół konferencji Londyńskiej i stara się dowieść, że Związek Niemiecki nie ma prawa żądać uwolnienia Pana Thorn, ani usku-tecznić to uwolnienie.

Hamburg dnia 10 lipca.

(Cour. fr.) Zasłużenie Króla Belgów ma do-piero w pierwszych dniach sierpnia nastąpić. 3go lub 4go sierpnia uda się Król Leopold do Paryża, gdzie zabawiwszy 10 do 14 dni, wróci z młodą Kró-lową w towarzystwie dwóch jej braci i ciotki Xię-zniczki Adelaidy. (G.W.)

FRANCYA.

Paryż dnia 5 lipca.

Cholera czyni jeszcze wielkie spustoszenia w niektórych Departamentach; i tak: w Depar-tamencie Aisne do 2 b. m. w 558 gminach za-chorowało 7,597 osób, z których umarło 3,671. W Departamencie Aube w 97 gminach, zachoro-wało 3,259 osób, umarło 1,402. W Eure w 66 gminach zachorowało 650, umarło 261. W De-partamencie Loiret 1,235 zachorowało, 640 umar-ło. W Loir i Cher w 27 gminach zachorowa-ło 622, umarło 332. W Marne w 208 gminach 12,305 zachorowało, 3,905 umarło. W Depar-tamencie Wyższej Marny w 49 gminach 2,015 zachorowało, 685 umarło. W Maas w 128 gmi-

nach 7,829 zachorowało, a 2,697 umarło. W Nor-den w 157 gminach 3,535 zachorowało, 1969 u-marło. W Oise zachorowało 5,798, umarło 2,440. W Departamencie Niższej Sekwany z 2,481 cho-rych, umarło 1,155. W Departamencie Somme 4,627 zachorowało, a 1,680 osób umarło.

Niedawno odebrano tu listy od podróżują-cego w Indjach Wschodnich Francuza P. Jac-quemont. Po powrocie z Kaszmiru, opuścił on był kraje Runiet Singa, a uznawszy niepodobień-stwo dostania się przez Afghanistan do Persyi, po-wrócił do Delhi, w celu udania się przez Bom-bay do zatoki Perskiej. Runiet Sing nadaremnie usiłował zatrzymać go, ofiarując mu urząd przy swoim Dworze. Przy odjeździe Pan Jacquemont otrzymał od Xięcia tego w darze piękne szale i drogie kamienie. Zdaje się, że Runiet Sing szcze-gólniej zamilował Francuzów, i tylko ich przyy-muje do swojej służby, ile tylko pozwala zaz-drość Anglików. Wojsko jego jest uorganizowa-ne na stopę francuską i liczy 40 do 50 tysięcy i 100 dział. Zatargi jego z kompanią Wschodnio-Indyjską, zdają się być zatratwione na chwilę, chociaż ze wzajemnego potożenia, ciągła wojna zdaje się nieodzowna. Widział się on z Jenera-łem Gubernatorem Indyi i wojsko jego odbywa-ło ćwiczenia przed Anglikami. Jest on panem prowincyi Lahory, Kaszmiru i ziem Afghani-stanu, położonych nad Gudną, które zdobył po-émierci Mohameda Szacha.

Program uroczystości Lipcowej już wygoto-wany. Pierwszego dnia nie będzie się teraz odpra-wiać nabożeństwo żałobne; lecz za to wyposażonych będzie kosztem kraju 16 córek kawalerów lipco-wych, każda otrzyma prócz 2,000 fr. posagu, jeszcze 3,000 fr. z kasy miasta i po 1,000 fr., jako poda-runek od Króla; 12 z tych panienek będą wybra-ne ze stolicy miasta, a 4 z okolicy. Drugiego dnia dane będą różne gry i zabawy, illumina-cye i rozdawanie nagród etc.; a trzeciego dnia obró-ty gwardyi narodowej i fajerwerki.

Baron Deffant, nowy nasz Posel do Meksyku, zebrał najznakomitszych kupców w Rouen, w celu naradzenia się z nimi nad niektórymi okoliczno-ściami handlowymi w tamtej okolicy.

Porobiono tu zakłady, że od dziś za dwa mie-siące, ani nowe Ministerium nie będzie utworzo-ne, ani Izby zwołane, ani też pożyczka utworzona.

W Departamencie Morbihan rozeszła się wiadomość, że bracia Cadoudal na statku opa-trzonym w broń i amunicyę oddalili się z Jersey.

— Dnia 6 —

Podczas niebytności Marszałka Soult, będąc mu codziennie sztafetą przesyłane ważniejsze in-teressa jego wydziału. Hrabia Rigny ma tylko nagleysze załatwiać urządzenia.

3 b. m. było pierwsze głosowanie na Depu-towanego, w mieysce Kazimierza Périer, na wy-borczym Kollegium w Troyes. Wszystkich wy-borców znajdowało się 340; od nich na drugim głosowaniu otrzymał Ministerjalny Kandydat P. Verrier 169, a opposycyony P. Stourm Adwokat 131 głosów, reszta była rozmaicie podzielona. Gdy zatem żaden nie miał potrzebnej większości gło-sów 171, miało nastąpić głosowanie na jednego z nich dwóch.

Gazette de France zawiera pismo prywa-tne o interessach Portugalii i Hiszpanii, w któ-rém czytamy: „Stan przyszedł Portugalii, wywrze wpływ na całą Europę, ważniejszy, niżeli powsze-chnie się zdaje. Portugalia jest kraj, na którym Anglia i Francya chcą zaszczerpieć liberalne swo-je zasady, aby je ztamtąd na cały półwysep Py-rynejski rozszerzyć. Podczas, gdy Anglia pochle-bia sobie, że jej się uda, przy powszechnym wstrzą-snięciu, któreby tym sposobem nastąpić musiało, odzyskać dawniejszy wpływ na stałym lądzie, Francya spodziewa się, że, wolańawszy do swych zasad Portugalii i Hiszpanii, potrafi na ich cze-le wystąpić z swoim systematem naprzeciw pół-nocy, która by uleść koniecznie musiała. Te są istotnie prawdziwe pobudki, mniej więcej po-średnich usiłowań Francuzkiego i Angielskiego

Rządu, do obalenia tronu *Don Miguela*, który krzyżuje ich plany; z tych to przyczyn wspiera ją one zamiary *Don Pedra*.

Rada Stanu zajmowała się na przeszłotygodniowym posiedzeniu dwoma ważnemi pytaniami: 1. Czy wierzyście *Ludwika XVIII* i *Karola X*, którzy im przed swem wstąpieniem na tron, pieniądze pożyczili, mają teraz prawo, trzymać się podług przepisu z dnia 27go kwietnia 1825 roku, dóbr, które obódwóm Xiążętom zabrano? 2. Czy przez wstąpienie na tron Xięcia, wszystkie jego wierzytelności i długi, przechodzą do stanu, w ten sposób, że wierzyście, nie od Króla, lecz od Stanu, żądać powinni swego zaspokojenia. Ostatnie pytanie przypomina znowu sławny *Desgravierski*, proces, na którym pierwszy Prezes tutejszego Sądu powiedział: że Sąd wydaje wyroki, ale nie udziela łask. Nic dotąd w tym względzie Rada nie zadecydowała.

Kollegium wyborcze w *Saint-Junyen*, Departamencie *Wyższej Vienny*, po powtórnem głosowaniu, mianowało Deputowanym Ministeryalnego kandydata *P. Edmonda-Blanc*, sekretarza jenerałnego w Ministerjum handlu, 92 głosami z pomiędzy 180.

Przytomni tu członkowie opozycji, zbrali się wczoraj na konferencyą u Pana *Lafitte*, gdzie się miało powtórnie naradzać nad aktem oskarżenia Ministrów.

Gazeta *Tribune* została wczoraj 58 raz od rewolucyi lipcowej przez policyą zabrana, za umieszczenie próby do Izby Deputowanych.

— Dnia 7 —

Królowa *Donna Marya* i Xiężna *Bragancy* odwiedziły wczoraj Królewską familią w *St. Cloud*.

Mówią, że Hrabia *Sebastiani* prosił Króla o czterotygodniowy urlop do wód, lecz Król odłożył takowy do powrotu Marszałka *Soult*, gdyż dwa tak ważne wydziały, jakimi są: interessa zagraniczne i wydział wojny, na tymczasowe wykonywanie, razem oddane być nie mogą.

Courrier Français donosi: że przed odjazdem Marszałka *Soult* postanowiono, iż podczas jego niebytności, żadna modyfikacya w Ministerjum nie zajdzie, gdyż pod tém jedynie zapewnieniem przedsięwziął podróż.

Z rozmaitych listów nad politycznym stanem Hiszpańskiej *Cerdana*, tak się wyraża *Nouvelliste*: Wykazuje się, że korpus, z kilkuset Francuzkich emigrantów złożony, korpusem *Henryka V.* nazwany, stoi rozłożony na całej linii granicznej. Stah ma się znajdować w *Barcelona*, w *Seu d'Urgel* stoi 80 do 90 ludzi. Jenerał *Crossart* miał 12 czerwca *Alp* opuścić, udając się do *Seu-Rens* i *Talaru*, dla wezwania znajdujących się tam Francuzów do *Wandei*, gdzie 7 Departamentów powstało, i 100,000 Wandeyczyków stoi pod bronią. Ale Karoliści w *Cerdana* wiedzą teraz zapewne, co o tych 100,000 trzymać mogą.

Xiążę *Talleyrand* miał oświadczyć, iż 15 b. m. wróci do Londynu. Pan *Durand de Maureuil*, który go zastępuje, uda się jako Poseł do Berlina.

Nowo otrzymane papiery z Rzymu, obeymują, że Papież nietylko z usilnością nastaje na opuszczenie *Ankony*, ale zagraża nadto, iż w przeciwnym razie wezwie pomocy obcych Mocarstw.

— Dnia 8 —

Do Podprefektów okolic Paryża wydano okólnik, względem założenia fortyfikacyi. Obwarowanie *Montmartre*, później będzie przedsięwzięte.

Dzisiejszy *Monitor* zawiera Królewskie rozporządzenie pod dniem wczorajszym, na mocy którego Minister skarbu do zaciągnięcia nowej pożyczki 150 milionów na 5 procentów, upoważnionym zostaje.

Z Tulonu 29 czerwca. — Cywilny intendent Algieru *Baron Pichon*, przybył do Tulonu na gabariu *Antrolabe*. Prefekt morski kazał dostawić 360 maytków dla skompletowania niektórych okrętów.

2. Algieru 11 czerwca. — Wyprawa, złożona z 3ch bataljonów i dwóch haubic, wysłaną została, aby pomścić się za zdradę, której się dopuściło pokolenie *Amrouah*. Jenerał *Bouchet* miał rozkaz, tylko wtedy wysadzić wojsko na ląd, jeżeli będzie widział sposobność niespodzianego uderzenia na nieprzyjaciela, gdyż w razie niezupełnego zwycięstwa, dałby pochop do powiększenia ich śmiałości. Jenerał dostał się aż na uście *Issery*, lecz tu widząc wielkie masy Arabów i brzegi naokoło okryte ogniami strażowemi, nie mógł żadnego przedsięwziąć napadu. Od początku maja, wojsko wystawiło tu 4ry blokhanzy, każdy opatrzone 3 lub 4 armatami; prócz tego urządzono na wszystkie strony, między forpocztami wygodne drogi, tak, że kawaleria i lekka artyllerya może galopem z miasta do wszystkich forpoczt się posuwać, i zupełną utrzymywać komunikacyą. (G.W.)

ANGLIA.

Londyn dnia 4 lipca.

Gazeta *Times* odebrała prywatne doniesienie o danym w Paryżu na obchod Reformy obiedzie, które nagania zimne postępowanie prezydującego na nim Pana *Sydney Smith*. Wspomniona jednak gazeta chwali przeciwnie jego roztropność, że w przytomności wielu Francuzów, umiał niedopuszczyć rozmowy o nieukontentowaniu z powodu stanu oblężenia.

Od zaprowadzenia statków parowych między Londynem i *Lisboną*, publiczność nie ma jeszcze rzetelnego wyobrażenia o czasie odbicia statków z *Lisbony* i przybycia ich do *Falmouth*, dla tego to okazują się przedwcześnie oczekiwane wiadomości o wyprawie do Portugalii. Wszystko, co wiemy, jest to: że wojsko na wyspie *S. Michała* zaczęło wsiadać na okręty 6 czerwca, co z powodu niedogodnego wybrzeża kilka dni trwać musiało, i odbicie nie mogło przed 16 nastąpić. Ostatni statek parowy, który 15 z. m. wypłynął z *Falmouth* do *Lisbony*, nie mógł przed iszym ztamtąd odbić, a tém samém wiadomości o wyprawie przed 9 spodziewać się nie można.

Na posiedzeniu izby wyższej d. 3 b. m. margrabia *Londonderry* uczynił ministrom kilka zapytań względem stosunków zagranicznych, między innemi rzekł. „Uwagę moją zwraca na siebie zapowiedzenie, iż nadzwyczajne poselstwo ma się udać do *Petersburga*, i że tym celem wybrano znakomitego urzędnika, jakim jest Lord *Tayny Pieczętarz*, któremu Pan *Duncombe* jako Sekretarz i kilku przyjaciół zanego Hrabiego (*Grey*) towarzyszyć będzie; wypada mi się więc domyślać, iż przedmiot tego posłannictwa jest wielkiej wagi. Zapytania, które zamyslać czynię, nie wprawia bynajmniej rządu w kłopot; pragnę tylko zwrócić uwagę zanego hrabiego na to, iż dotychczas, kiedy prawie kończy się posiedzenie parlamentu, izba wyższa nie otrzymała jeszcze ani jednego uwiadomienia o stanie zewnętrznych stosunków naszych, które podług zdania mego, są tak zawikłane, iż zaspakajające ich ułatwienie zdaje się prawie niepodobnem. Patrząc na osadzenie *Algieru*, na ciągłe zajęcie *Ankony*, a nakoniec na dalszą zwłokę sprawy Belgickiej, trwającą już przeszło półtora roku, mamy obraz, jaki się jeszcze nigdy oczom naszym nie przedstawił. Pytam się więc zanego hrabiego, czyli pięć Mocarstw, interessowanych w sprawie *Niderlandzkiej*, użyły się już w tej mierze, czyli ratyfikacye traktatu nadeszły, czyli jedna tylko *Hollandya* dotąd nań nie zezwoliła, i czyli jest podobieństwo do prawdy, aby można do tego skłonić Króla *Hollenderskiego*? Wypada mi mniemać, iż posłannictwo do *Petersburga* wynikło z nowych trudności, jakich doznało ułatwienie sprawy Belgickiej, i spodziewam się, że zany hrabia da zaspakajające objaśnienia. Jeżeli nie uczyni zdolniejszy członek tej izby zagranicznych interessów przedmiotem formalnego wniosku, w tym razie ja sam myślę to skutecznie: albowiem mężkie i śmiałe postępowanie Króla *Hollenderskiego*, oraz stałość, którą

Monarcha ten okazuje, czynią mocne na umyśle moim wrażenie. Hrabia Grey odpowiedział: iż domysły zacnego margrabiego względem zlecenia poruczonego lordowi tajemnemu pieczętarzowi, są zupełnie bezzasadne. Ministrowie uznali rzeczywistość to postanowienie za bardzo ważne i dla tego poruczyli je tak znakomitemu mężowi. Więc (rzekł) nie mogą mówić o tym przedmiocie. Co się tycze zapytań zacnego margrabiego, przyznać muszę, iż wielką jest prawdą, że dopóki interesy Niderlandzkie nie zostaną zafatwowane, dopóty niebezpieczeństwo wojny mniej więcej istnieje. W tym przekonaniu, ministrowie najmocniej usiłowali przywieść rzecz do ostatecznego końca. Ubolewam bardzo, iż cel ten nie jest jeszcze dotychczas pozyskany i niemię, że byłoby niestosownym więcej się w tej mierze rozwódzić. — Zajęta się potem izba obradami względem interesów mniejszej wagi.

Na posiedzeniu izby niższej dnia 3 b. m. ławnik *Waithmann* uczynił zapowiedziany dawniej wniosek względem taryx wprowadzonych i wyprowadzonych towarów. Radził, aby oddawna istniejącą tak nazwaną urzędową taryx towarów, przy pobieraniu opłat, zastosowano do rzeczywistej wartości tychże towarów. Wniosek swój zasadał na tym, iż ustanowiona cena towarów jest jeszcze dotąd taką, jaką przyjęto wtenczas, kiedy rzeczywista wartość była daleko wyższą. W roku 1803 rzeczywista wartość wywiezionych towarów przewyższała cenę urzędową o 20 milionów funt. szter., lecz w roku 1819 pierwsza była już mniejsza od drugiej o 20 milionów funt. szter.; potem zaś jeszcze wszystkie towary spadały w cenie blisko o połowę, tak, iż w roku 1831 musiano opłacić od wyprowadzonych towarów ocenionych 60,492,637 funt. szterl., chociaż rzeczywista ich wartość wynosiła tylko 37,694,302 funt. szterl. Pan *Thomson* oświadczył, iż o tym już często była mowa. Po krótkich rozprawach powyższy wniosek bez kreskowania został odrzucony. Na pytanie Pana *Gisborne*, lord *Althorp* oświadczył, iż miał nadzieję, że jeszcze na najbliższym posiedzeniu parlamentu będzie mógł podać pod decyzję ponowienie przywileju banku; lecz teraz wątpi; aby wyznaczona Kommissya wczesnie ukończyła poleczone sobie rozpoznanie tego przedmiotu.

Posiedzenie izby wyższej z b. m. Tegowieczone dyskusye i ich rezultat przekonywają dostatecznie, jak niegruntowne są, z taką pewnością i tyle razy powtarzane wszystkie dowodzenia nie-trwałości Grejowskiego ministerstwa, i jak mylne to zdanie, że lubo ministrowie przez czasowe wystąpienie lordów, potrafili przywieść bil reformy do skutku, nie będą jednak w stanie, dalej kierować interesami państwa, bez utworzenia znacznej liczby nowych Parów z swej partii. Toczyła się rzecz o najinteressowniejszy, bo w najniebezpieczniejszych okolicznościach zostający części *Wielkiej Brytanii*, to jest Irlandyi. Kraju, którego ulepszenie i uspokojenie tem trudniejsze jest dla rządu, że mu stoją na przeszkodzie: zagorzała, a ustawicznie podsycana nienawiść religijna, i drażliwy interes własny duchowieństwa, wielki zawsze wpływ wywierającego. Opozycja z całym wysileniem przygotowała się na dyskusye. Hrabia *Roden*, przywódcą jej, wystąpił z projektem uchwalenia do Króla adresu, któryby obeymował prośbę, iżby Król raczył zwrócić swą uwagę na smutny stan uciśnionych Protestanów w Irlandyi, i obmyślił zaradcze środki, utrzymania Kościoła Protestantzkiego w tym kraju, oraz zabezpieczenia własności i życia tamtejszych mieszkańców. — Xiążę *Wellington* mówił podobnie, naganiając ministrów; lecz gdy w końcu dodał, że lubo nieobstaje konieczność przy powyższym projekcie, prosi jednak, aby położenie Irlandyi wzięto pod rozważę, na co powstał Xiążę *Cumberland*, użalając się, że nie taka była umowa. Oba stronnictwa zgodziły się na to, że bardzo smutny jest stan Irlandyi. Ale mini-

strowie dowodzili, że to nie jest ich winą, i że droga, którą opozycja podaje, to jest użycie nie-prawnych gwałtownych środków, jest taka, że każde najmniejsze zaspokojenie czyni niepodobnem. Minister spraw wewnętrznych, cytując urządzenie z roku 1765, dowodził, że napadanie domów, zabieranie broni, przesyłanie zagrażających listów, zgoda te same przestępstwa, na które się teraz uskarżamy, są powtórzeniem owych czasów; a przyznać należy, że nigdy rząd silnie nie przestrzegał wykonania przepisów praw, świadczą o tym zapadłe i ściśle dopełniane wyroki. Rząd używa wszelkich środków do zmuszenia opierających się w złożeniu dziesięcin, ale nad zajęcie i zapewnienie sprzedaży tych objętych przedmiotów, więcej uczynić nie jest mocen. Duchowieństwo Protestantzkie nie może wymagać, aby do zabezpieczenia sprzedaży, rząd dostawiał jeszcze kupujących, dla zapobieżenia w tym względzie niesnaskom, nienawiści i rozterkom, wypada zrobić zmianę w tej dani, jak to już dawniej rząd przedstawiał na próżno. Uskarżamy się na wielką liczbę przestępstw, przypisując je niewiedomości i złemu wychowaniu pospólstwa, a sprzeciwiamy się wszelkim przedstawianym planom, które dają do moralnego narodowego wychowania. Margrabia *Landsdowne* odpowiedział, że ma także posiadłości w Irlandyi, i ponieważ chce je posiadać, a zna całe położenie rzeczy, życzy także, aby rząd inną, jak dotąd, nie przedsiębrał drogi. Lord *Plunkett* zbijał wszystkie pojedyncze zarzuty opozycji. Skończyło się na tym, że większość 41 głosów wypadła na stronę ministrów, w głosach 120 przeciwko 79. (G.W.)

RZECZY NIDERLANDZKIE.

Haga dnia 5 lipca.

Cholera, która się tu zbliża do stolicy, mniej przestrasza, niżeli, kiedy była w oddaleniu. W towarzystwach więcej mówią o odpowiedzi naszego rządu dla konferencji, i zniesieniu stanu oblężenia w *Paryżu*, niż o cholercie.

— Dnia 6 —

W gazecie *Staats Courant* znajduje się druga nota Pełnomocnika Niderlandzkiego do konferencji podana, w której przytacza powody, dla których Król Jmć Niderlandzki nie może przyjmując projektów układu, przez konferencyą w dniu 11 z. m. podanych. Oraz składa nowy projekt gabinetu Hagskiego do traktatu między Królem, a pięciu Dworami i traktat zawrzeć się mający między Hollandyą i Belgią; względem których, jeżeli się dostojne strony nie będą mogły porozumieć, oświadcza, iż Król Jmć postanowił, trzymać się wszelkimi środkami, jakie mu Opatrzność podała, annexu A, do 12 protokołu, póki nie pozyska przyjmując się mogących warunków, pozwalających mu uznać politycznej niepodległości Belgii, lub Xięcia Sasko-Koburskiego *Leopolda*.

Listy z *Mastrychtu* pod dniem 8 b. m. donoszą: „Wczora przybyły do Belgijskich straży celnych mocne oddziały piechoty i jazdy Belgijskiej, i natychmiast na około warowni w odległości milowej rozstawiono liczne stráže, celem przeszkodzenia dowozu zboża i rogowizny, niemniej siana i słomy do tej twierdzy.”

Dnia 3 b. m. zatrzymali Belgowie pocztę z *Akwisgranu* do *Mastrychtu* jadącą. Nadchirurg *Wyngond* i Porucznika artylleryi *Verschur* wzięli w niewolę i do głównej kwatery Belgijskiej w *Meer* odprowadzili.

Bruxella dnia 6 lipca.

Dnia wczorayszego wyjechał Król do *Antwerpii*, z kąd po jutrze wróci do stolicy. Celem tej podróży, jest przyspieszenie fortyfikacyi. Niewątpliwie teraz wzbranianie się Króla Hollandyi przystąpienia do uchwały konferencji, przygotowania i nieprzyjacielska jego postawa, jest powodem do przyspieszenia naszych przysposobień. W każdym razie przed upłynieniem tego miesiąca, pokój lub wojna nastąpić musi. (G.W.)

DODATEK

Wilno dnia 15 Lipca r. s. 1832 roku.

O g ł o s z e n i e

1 Do JWW. i WW. Wierzycieli Radziwiłłowskiej Massy.

Jeneralny Pełnomocnik Massy Radziwiłłowskiej W. Antoni Koźuchowski, upoważnił Prokuratora tejże Massy do weyscia w układy z JWW. i WW. Wierzycielami zastawnymi, do zaspokojenia ich należności, jakie rzeczywiście i podług prawa policzają, a to przedażą dóbr na ten cel przeznaczonych, osobną tabellą objętych i ocenionych, według szacunku w 1819 roku urzędownie przyjętego.

Prokuratora, mając zaszczyt wezwać niniejszemu JWW. i WW. Wierzycieli zastawnych, aby zechcieli przybywać do Miasta Wilna dla otrzymania satysfakcyi drogą kupna dóbr na wieczność za swoje należności, nwiadamia, iż dla przyspieszenia i ułatwienia układow, przystępujący do nabycia, wolni są od płacenia gotowizną dziesiątej części Ukazem 1818 roku na umorzenie długu Skarbowego zawarowanej, tudzież od długów funduszowych, duchownych i bankowych; zaspokojenie bowiem tych ciężarów JWW. Hrabio wie Wittgenstein przyymują na siebie.

Aby ogłoszenie niniejsze wszystkich, których to obchodzić może, doszło, aby przez naznaczenie zbyt prędkiego czasu, nieprzeszkodzić zatrudnieniom gospodarskim: Prokuratora za termin, w którym układy rozpocząć jest gotową, stanowi dzień 15 października 1832 roku. Układy trwać mają, w Wilnie w miesiecu posiedzeń Prokuratora, ciągle przez miesiecy ośm, stosownie do polecenia Jeneralnego Pełnomocnika Massy. Podobne układy i w tymże samym porządku z kolei i dla Wierzycieli ręcznych otwarte zostaną. Dan w Wilnie dnia 9 lipca 1832 roku.

Prokurator Izidor Salmonowicz.

Za Sekretarza Mikołaj Malinowski. (891)

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEGO MOŚCI Samowładnącego całą Rosyją etc. etc. etc.

UUr. Alexandrowi Wasilewiczowi Chanikowemu Pułkownikowi Woysk Rossyjskich, Bazylemu Michałowiczowi, Kazimierzowi Kapitanowi, Abramowi Hrewiensowi Sztabskiemu Sowietnikowi, Bazylemu Bazylewiczowi Engelhardowi Aktualnemu Tajnemu Sowietnikowi, Jakóbowi Borysowi Druckiemu, Andrzejowi Karłowiczowi, Hemmanowi Kapitanowi, Katarzynie Alexandrownie Harkownikowej Kapitanowej, Juliannie Harasimównie Sorokinowej, Sekretarzowej prowincjonalney, Eudocii Sidhiwowej Kupcowej, Nikiforowi Włodzimierzewiczowi Minkowemu Kollegialnemu Sekretarzowi, Gabryelowi Kuźmiczowi Koźmiakinowi Kolleg. Sowietnikowi, Annie Iwanównie Sudownikowej Kolleg. Sowietnikowej, Alexandrowi Bohdanowiczowi, Millewiczowi Tytularnemu Sowietnikowi, Karolowi Jakubowiczowi Dawialmirowi Kapitanowi, Katarzynie Jansonównie córce Grzegorza Jansena z dokładem prawney opieki..... Połahaykowej,..... Karatewskiej,..... Brundcowi krawcowi..... Skorobohatowemu, Andrzejowi Matihorowowi, Ale-

xandrowi Jokowi, Jakubowi Druckiemu Kupcowi, Nikołajowi Bolszakowemu, Sukcessorom Jenerałowej Leytnant Fok, Pawłowi, Nikitenowi Kolleg. Sowietnikowi, Nikitinowej Kolleg. Sowietnikowej, Aarypinie Pawłównie Hołochwastowoy Szt. b. Rotmistrzowej, Alexandrze Pawłównie Osipównie Kollegialney Sowietnikowej, Teodorowi Teodorowiczowi Heko Tytularnemu Sowietnikowi, Annie Harasimównie Daryszkinowej Kupcowej, Anastazji Klenowskiej Kolleg. Assessorowej..... Hermanowej..... Wakołowej,..... Hrabii Littio Aktualnemu Tajnemu Sowietnikowi, Chrystyanowi Hirtowi, Andrzejowi Odyńcowi pretensorom, a Platonowi Antoniewiczowi Sokołowemu Kollegialnemu Assessorowi, Antoniemu Jermołowiczowi Weysowi odstawnemu Kapitanowi, Karolowi Bucholcowi Majorowi, Bazylemu Przyłuckiemu Sztabskiemu Sowietnikowi, Iwanowi Koźminowi Dawydowemu czynownikowi 6 klasy, Wasilowi Antonowemu Kupcowi Kilberchowi b. Rządcy w dobrach Stużkach..... Zalepuhowi Pułkownikowi..... Wiszniewskiemu..... Szulhynowej..... Hajusowi Jenerałowi, dłużnikom zesłego już z tego świata Pawła Pietrowicza Puszczyzna Jenerała Leytnanta Senatora i Kawalera; pozew przed Sąd Exdywizorski w dobrach Stużkach w powiecie Bobruyskim ufundowany, z powództwa UUr. Piotra Rotmistrza Leyb-Gwardyi pułku Kierassyerskiego, Andrzeja Kapita na Leyb-Gwardyi pułku Grenadyerskiego, Wsiewołoda Porucznika Gwardyi pułku Kierassyerskiego i Nikołaja braci, Alexandry w zamęściu Koszulowej Jenerał-Majorowej, i Zofii w zamęściu Krasnołędzkiej, siostr Puszczyznów, sukcessorów rzeczonoego Pawła Piotrowicza Puszczyzna, przy odwołaniu się do Dekretu remissyynego Sądu Głównego Mińskiego 2go Departamentu, do Ukazu Rządzącego Senatu w roku 1829 miesiaca decembra dnia 18 wyszłego, do postanowień Sądu Głównego Mińskiego i Sądu Exdywizorskiego, oraz do awizacyi w skutek tych postanowień w gazetach Petersburskich, Moskiewskich i Litewskich ozygionych, wyniesiony mianowicie o to: gdy Obżałowani pretensorowie do dóbr poze szłym Pawle Puszczyźnie ocyu żalących się pozostałych, porospoczynali w rozmaitych jurydykeyach processa. Żalący się nie będąc w stanie assystować każdemu poosóbu, i przedsiwziąć skutecznych obron prawnych, celem zkoncentrowania do jednego punktu interesów, i rozprawienia się z obżałowanymi, o wszystko w jednym czasie. Oświadczyli Exdywizya na wszystkie dobra po ocyu osiągnięte, za prawne jego długi, i pozwali Obżałnych przed Sąd Główny Miński 2go Departamentu, o wyznaczenie Sądu Exdywizorskiego. Skutkiem czego, Sąd Główny Miński wyznaczył Sąd Exdywizorski nad dobrami, tak w Gubernii Mińskiej, jako i w gubernijach Wielko-Rossyjskich położonemi, z przepisaniem właściwych temu sądowi reguł. Lecz, Rządzący Senat, Ukazem w roku 1829 decembra 18 wyszłym, utwierdził tylko wyrok Sądu Głównego

go co do wyznaczenia Exdywizyi nad dobrami w Mińskiej Gubernii, leżącemi, a względem dóbr Wielko-Rossyjskich bez skutku zostawił. Stosownie więc do takowego Ukazu, i niezynionego za onym w Sądzie Głównym Mińskim postanowienia, Sąd Exdywizorski zebrawszy się do dóbr Stużek w powiecie Bobrujskim położonych, czynności pierwszemu zjazdowi właściwe ułatwił, a mianowicie, iżby Obżałowani pretensorowie, dowody na swe pretensye, do dóbr Stużek regulować się wedle prawa mogące, nieodmiennie pod upadkiem tychże pretensy w dniu 20 lipca 1832 roku do Kancellaryi Ziemskiej Mińskiej na sześćdziesiątą persystencyą złożyli, polecił; termin na zjazd powtórny zakryślił, i o tém wszystkie interessowane osoby uwiadomił. Następnie, gdy Sąd Exdywizorski w terminie przez się naznaczonym, dla zatrudnień jednego z urzędników za ukazami Rządowemi, nie mógł przystąpić do ukończenia czynności, i odraportował o tém Sądowi Głównemu, Sąd Główny, w skutek tego raportu i przedłożenia Wojennego Gubernatora uczynił postanowienie, polecając Urzędnikom, iżby zebraли się w dniu 20 lipca idącego roku do dóbr Stużek, i zadeterminował, aby każdy z obżałowanych mogący wedle prawa regulować swoją pretensyą do dóbr Stużek stawał przed tym Sądem w dniu 20 lipca pod utratą pretensyi. Powołując zatem żalący się obżałowanych do ostatecznej rozprawy, stosownie do wymienionych postanowień i do pozwu w pierwszym zjeździe Sądu Exdywizorskiego wynaszanego, proszą: sążenia sumy na dłużnikach do masy funduszów zeszłego ś. pamięci Senatora Puszczyzna, wedle złożyć się mających dowodów. Skassowania wszystkich takich pretensy, które za dowodami w terminie nie komportowanemi, lub za pismami nie wedle praw temu krajowi służących, sporządzonemi i w aktach Sądu Głównego, lub powiatowych Bobrujskich, w czasie przez prawo zamierzonym nie aktykowanemi będą zaregulowane, i zadejdydowania, iż za takie pretensye, dobra Stużek, w żadnym przypadku nie mogą ulegać odpowiedzi, a zatem domierzenia satysfakcyi przez wydział ziemi, dla takich tylko kredytorów, którzy przedstawiają obliży lub inne zapisy, podług przepisów prawa tej gubernii służących, sporządzone, przyznaniem lub aktykacyą wedle warunków Konstytucyi 1775 i 1768 wspartej, oraz na terminie do Kancellaryi Ziem. Mińskiej były złożone; a dalszych innych jakich niebądź pretensy na zawsze względem dóbr Stużek, znikozemnienia i za nieeksystujące ogłoszenia, oraz tego wszystkiego, o co w sprawie proszonym będzie decydowania.

Roku 1832 mscia lipca 5 dnia, takową kopiją pozwu z autentykiem zgodną, podając do gazety Kuryera Litwego dla wiadomości pozwanym osobom, własną ręką podpisuje się.

Kazimierz Eytwid Woźny przy Sądzie Cywilnym Gubernii Mińskiej. (887)

1. Sąd Powiatowy Wołkowyski, skutkiem nastącej na prośbę Szlachcica Wiktora Dąbrowskiego w dniu dzisiejszym rezolucyą niniejszą awizacyą do gazet Kuryera Litewskiego

podającą się zawiadamia Publiczność, a pryncypalnie interessowane strony, że Adwokat Subsieliow Powiatu Wołkowyskiego Karol Dąbrowski w dniu 25 february r. b. zszedł z tego świata, po którym pozostałe różnych stron papiery, brat jego prosiący Wiktor Dąbrowski fascykulami opieczętowawszy dla oddania właścicielom przy oświadczeniu w Kancellaryi Sądu niniejszego złożył. A zatem ci wszyscy, od których zeszły Adwokat Karol Dąbrowski miał plenipotencye, zechcą odebrać za zwrotem rewersów papiery do spraw zeszłemu poruczone, z kancellaryi Sądu niniejszego, i innego na miejsce zmarłego Adwokata Dąbrowskiego odebrać plenipotentą. Gdyż w przeciwnym razie straty sobie przypiszą. Datt. na sessyi Sądowej w Wołkowysku 1832 roku lipca 9 dnia. Sędzia Powiatowy Ostromecki.

Zasiadający Korezycz.

Zasiadający Kaliukiewicz.

Sekretarz Radca Honorowy Józef Kotkowski. (890)

1. Od Rzeczyckiego Ziemskiego Sądu ogłasza się, w zostającym pod zawiadownictwem tego Sądu powiecie wzięty człowiek Stefan Fiedorow syn Szczegłow, który się powiadał rodem Mohylewskij gubernii Baburowskiego powiatu ze wsi Kozłow obywatela Wiktora Barulina właścicielnym, mający od urodzenia lat 20, przymiotów: wzrostu małego, włosów na głowie światło-rusych i także na wąsach i brwiach małych, twarzy okrągłej, śniadawej. Oczy szarych, na brodzie znajdują się dwie jedna pod drugą niewielkie brodawki — że pomieniony człowiek utrzymuje się w Rzeczyckim mieszkim ostrogu od 4 dnia mscia junii, i o uczynieniu o nim sprawy z tego Sądu pisanego do Baburowskiego takiegoż junii 6 dnia za N. 4532 junii 6 dnia 1832 roku.

Assessor Jan Bierniecki.

Sekretarz Andrzej Chitan. (889)

2. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na uzyskanie przewodzącej się na byłym Wileńskim Kupcu Alexandrze Stuckim Skarbowej niedoimki nagromadzonej za dzierżawę przezeń z towarzyszymi od roku 1811 do 1815 odkupów trunkowych Sankt-Petersburskiej gubernii w miastach Nowej-Ladodze, Gdowie, tudzież w mieście Porchowie Pskowskiej Gubernii i długu należącego się Wileńskiej Izbie Powszeczney Opiece. Oddane publicznej sprzedaży dwa jego Stuckiego murowane domy położone w Mieście Wilnie na przedmieściach, za Ostrąbramą i na Zarzeczcu. ocenione pierwszy 35,167 rub. 20 kop. a ostatni 74,444 rub. 93 kop. assygnacyami do czego, i przeznaczone terminy, pierwszy 8, drugi 9 następującego miesiąca sierpnia, a trzeci i ostateczny we trzy miesiące od dnia ostatniego wydrukowania o tym wezwaniu w Sankt-Petersburskich lub Moskiewskich gazetach. A zatem życzący kupić pomienione domy Stuckiego, zechcą przybyć do tego Rządu na wyrażone terminy lipca 1 dnia 1832 roku.

Assessor Józef Szulc.

Sekretarz Kowalenok.

Naczelnik Stołu Wierzbicki. (882)

2. Od Wileńskiej Skarbowej Izby ogłasza się. Pojezuicki majątek Pelikany Wileńskiej Gubernii w Brastawskim powiecie położony, w którym po ostatniej rewizji liczy się męzkiej płci dusz 271, a podług lustracyjnych inwentarzy oceniony 41, 250 rubli srebrem, ma się sprzedawać w rzeczony Izbie, na prawidłach dla majątku tego rodzaju postanowionych, dla czego i przeznaczony publiczny targ 15go, a przetarg 19go dnia października teraźniejszego 1832 roku. Życzący kupić ten majątek, zechcą przybyć do tej Izby sami z pewnemi ewikcyami, któreby odpowiadały dwóletniej proporcji 6go procentu od summy, jaka przy targach zamierzona będzie, lub przystać od siebie pełnomocników. Junii 12 dnia 1832 roku.

Sowietnik Jan Kryłow.

Kontroler Jan Abramowicz. (886)

2 Opieka Szlachecka Powiatu Wileńskiego, z powodu zaszłej śmierci Xiędza Atanazego Ihnatowicza Kanonika Katedry Wileńskiej, po nastącej w dniu 9 marca teraźniejszego roku rezolucji, wzywała Sukcesorów i pretensorów, iżby w przeciągu sześciomiesięcznego terminu jawili się w Opiece niniejszej z prawnymi dowodami; lecz gdy z Sukcesorów nikt nie jawił się, a pretensorowie przed wyświeceniem jeszcze określonego terminu, objawili już stosunek przewyższający nawet ogólny fundusz po tymże zeszłym pozostały; w celu więc przyspieszenia satysfakcji jawiącym się pretensorom, taż Opieka wzywa: aby unikając kosztów i straty czasu w poszukiwaniu swych należności, przez rozdział sposobem Exdywizji, jawili się w Opiece, po upłynieniu terminu sześciomiesięcznego, to jest: w dniu 12 września bieżącego roku, w celu zrobienia między niemi układu; w przeciwnym razie, gdyby układ do skutku nie doszedł, pieniądze odesłane zostaną do Prykazu, a Dzieło do Sądu Powiatowego Wileńskiego. — Zastrzega przy tém Opieka, że nieobjawione pretensye do oznaczonego terminu, podług prawa, żadnego już znaczenia mieć nie będą.

Prezydujący w Opiece Pełniący Urząd
Marszałka Powiatowy Sędzia i Kawaler

Gasper Hornowski.

Za Sekretarza J. Karwowski. (881)

2. Roku 1832 miesiąca julii 7 dnia, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski nad majątkiem Poholską w Powiecie Oszmiańskim sytuowanym do dziedzictwa X. Jakóba Jankowskiego Dziekana Lidzkiego, sukcesora zeszłego Walentego Jankowskiego Prezydenta należnym, za remissą Sądu Powiatowego Oszmiańskiego ustanowiony; po załatwieniu czynności pierwszemu zjazdowi właścicieli, oraz wymiaru, na dalsze kontynuowanie sprawy konkursowej, jurydyką swoją do Miasta Powiatowego Oszmiany przeniosłszy. Lubo przez awizację do Gazet Kuryera Litewskiego dnia 3 lutego idącego 1832 roku podaną, tak konkurs oświadczającego X. Jakóba Jankowskiego, jako też kredytorów i pretensorów, aby ci

na dzień 5ci marca teraźniejszego roku z dowodami do miasta Powiatowego Oszmiany przybywali, i do tłumaczenia się w sprawie przystępowali, wzywał. Jednak kiedy od wyrażonej daty po niniejszą, mimo prawie ciągłe egzystowanie Sądu, kredytorowie i pretensorowie z pretensjami swojemi, w celu otrzymania satysfakcji, a X. Jankowski jako debitor, niewchodzą. Przeto Sąd Exdywizorski, na wzięcie poruczonej sobie sprawy konkursowej w namowę dzień 26 teraźniejszego msca julii zadeterminowawszy. Aby do takowego terminu kredytorowie, oraz debitor nieodmiennie z pretensjami swojemi jawili się, po raz ostateczny przez gazetę Kuryera Litewskiego awizując, że w przeciwnym razie na niestawiających amissya zapisana zostanie, ostrzega.

Prezydujący w Sądzie Pttwym i Exdywizorskim Józef Bukaty.

Antoni Swierszczek Rewkowski Assessor Sądu Ptt. i Exdyw.

Ignacy Gieralt Januszewicz Assessor Sądu Pttu Oszmiań. Exdywizor.

Stanisław Suroż Regent. (883)

2. Francuzka Guwernantka Antonina de Mathis, mając otrzymaną w Subseliach Wołkowyskich dekret na 30,000 złotych, gdy niemogła do majątku Pacewicz wprowadzić tradycji, wchodziła z niżej podpisanym w układy i na skutek takowych wzięta u żony mojej Anny z Bułharynow Mickiewiczowej Skarbney Powiatu Wołkowyskiego 600 rubli, a później gdy układy nie doszły do końca przez de Mathis na wzięte 600 bliru w roku przeszłym 1831 junii 6 dnia, wydała oblig z ewikcją na tychże funduszach, i obowiązkiem wypłacenia zawinionej summy dnia 11 apryla 1832 roku; lecz gdy dotąd nie uiściła się, nie ma żadnego innego majątku, oprócz wspomnionego dekretu, który stara się komukolwiek przelać, i sama uzyskała już paszport, wydała się na Białoruś, z tego powodu widząc zawód od Pani de Mathis, oraz jej usiłowanie ku prze-frymarczeniu swojego funduszu, a stąd i niepewność odebrania należności; oświadczam Publiczności, że Pani de Mathis, oprócz zawinionych żonie mojej pieniędzy, jeszcze liczne porobiła kredyta; a zatem, żeby nikt w układy o nabycie dekretu i obligów de Mathis służących nie wchodził, proszę, albowiem będzie musiał odpowiedzieć żalącemu się.

9 klasy Skarbny Pttu Wołkow. Franciszek Rymwid Mickiewicz. (869)

2. Sąd Exdywizorski masy funduszu zeszłego JW. Joachyma Narbutta Prezyd. Granicz. Pttu. Lidz. nad majątkiem Rakance ustanowiony, w Mieście Wilnie egzystujący, stosując się do żądania stron na odpisanie przeciwko wierzycielom Prokuratorowi masy, czasu do dnia 15 bbra t. r. udziała. W jakowym terminie chociażby za niespełnieniem tego, że izbę swą zamknie, i jawiącym się wierzycielom domierzy satysfakcją, a na niestawiających amissya za-

pisze, dla wiadomości wszystkich stron przez gazetę *Kuryera Litt.* wzywa i ostrzega, roku 1832 julii 8 dnia.

Exdywizor Jan Czyż.
Exdywizor S. Kietczewski.
Adam Kijuc Exdywizor.
Regent Józef Ossoliński. (875)

Nowe Dzieło.

2. *W Typografii Uniwersyteckiej* wyszła z druku nowa powieść Kleofasa Fakunda Pasternaka pod tytułem: *Wielki świat małego miasteczka, we dwóch tomach.* Cena rub. sr. 1 kop. 35. *PP. Prenumeratorowie* za złożeniem biletów z podpisem moim otrzymają takowe dzieło. Osoby życzące mieć to dzieło przez pocztę, raczą się zgłosić do niżej podpisanego, przesyłając rubel sr. 1 kop. 50. *T. Glücksberg.* (885)

3. *Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu.* Na przedpisanie Zarządzającego Gubernią, Pana Radzcy Stanu i Kawalera Doppelmajra, od 3go terażniejszego julii za N. 15,347, dla odbycia w *Wileńskiej Skarbowej Izbie* targów, na dostawę w *Mieście Wilnie*, do upłynienia terażniejszego trzeciego, dla woysk słomy, przeznacza się termin 25, terażniejszego miesiąca julii, i we trzy dni po nim, przetarg; a zatém życzący podjąć się takowej dostawy, mają przybyć na te targi, do *Izby Skarbowej*, z pewnemi ewikcyami julii 8 dnia 1832 roku.

Assessor Józef Szulc.
Sekretarz Jamont.
Za Naczelnika Stotu Jan Mickiewicz. (875)

3 *Mohilewska Izba Powszechny Opieki* ogłasza, iż w niej będzie się przedawał majątek obywateli rodzonych siostr, *Johanny Miłaszewiczowej* i *Franciszki Bykowskiej*, *Czerkowskiego powiatu* we wsi *Wieremiejek* 60, slobodzie *Kamiukie* 22, w ogóle 82 dusz męskiej płci włościan, ze wszelkimi należnościami w inwentarzu wyrażonemi, oceniony w dziesięcioletniej proporcji 13,200 rubli; jakie się przeznaczą terminy, o nich osobno uwiadomiono będzie.

Sekretarz Radzoa Honorowy M. Sofronowicz.

Sekretarza Pomocnik Onoszko.
Kancelarzysta Alexiey Rymski Korsakow. (860)

3 *Mohilewska Izba Powszechny Opieki* będzie przedawała nieruchomości majątek obywatela *Piotra Fadiejewa* syna *Czernyszewicza Klimowickiego powiatu* we wsiach: *Hanowku* 15, *Pieślakowie* 11, w ogóle 26 dusz męskiej płci z nowo po rewizji urodzonymi, ziemią i wszystkimi przynależnościami, za nieopłacenie zaciągniętej pożyczki, dla czego przeznaczają się

terminy dla targów 20, 24 i 27 dnia października terażniejszego roku.

Kancelarzysta Rymski Korsakow. (861)

Książki znajdujące się do nabycia w Kancelaryi Kuryera Litewskiego.

Córka dobra, powieść z francuzkiego . . . K. 17½.
Z pocztą . . . K. 25.

Don Felix de Mendoza kawalerzysta kastylijski, komedia w 5ciu aktach p. *P. Lopez de Vega* napisana, z hiszp. na franc., a z tego na polski przełożona . . . K. 17½.
Z pocztą . . . K. 25.

Ferdynand i Agata, powieść ze zdarzenia w wieku XVIII, przekład z rosyjskiego . . . K. 12½.
Z pocztą . . . K. 20.

Galerya obrazów życia ludzkiego czyli charaktery, przez *Amerykanina Washingtona Irvinga*, przekładał *Józef Bychowiec*. T. 2. . . R. 2.
Z pocztą . . . R. 2. K. 25.

Grammaire française . . . K. 20.
Z pocztą . . . K. 30.

Jana Hermana z Neydenburku Ziemianin albo Gospodarz Inflandski. W roku M.D.C.LXII. do druku podany, a teraz z niemieckiego na polski język przetłumaczony w roku 1671 i powtórnym razem w druk podany w Słucku w Drukarni roku 1673, a z tego przedrukowany znowu r. 1823 . . . K. 30.
Z pocztą . . . K. 40.

Jan Shogar, po francuzku przez *Ch. Nodier*, tłumaczenie *Władysława* T. 2. . . K. 60.
Z pocztą . . . K. 75.

Kartusz, sławny bandyta we Francji, jego życie występne i przypadki (z portretem tego zbrodniarza) tł. z francuzkiego . . . K. 22½.
Z pocztą . . . K. 55.

Kilka uwag nad konstrukcją języka niemieckiego . . . K. 7½.
Z pocztą . . . K. 10.

Kobiety Filozofki komedia w 5ciu aktach podług *Moliera* . . . K. 37½.
Z pocztą . . . K. 45.

Krótkie uwagi nad Pomorkiem Bydła Rogatego, przez *Radę Sakt-Petersburską Lekarską* w roku 1829 wydane, — Z polecenia Rządu na język polski przełożone przez *Wincentego Ciechanowskiego M. F.* . . . K. 15.
Z pocztą . . . K. 20.

Kucharz dobrze usposobiony, ułożony przez *Jana Szytlera* T. 2. . . R. 2.
Z pocztą . . . R. 2. K. 25.

Libussa albo Założenie miasta Pragi, powieść *Wilanda* . . . K. 15.
Z pocztą . . . K. 20.

Loklin czyli Rozpacz Uwieńczona; Drama we czterech aktach, przez *Antoniego Chomińskiego*, *Kapitana W. Pol.* napisana w 1828 roku . . . K. 37½.
Z pocztą . . . K. 45.

Manuel Elémentaire de lecture adapté à la grammaire française pour les Polonais, avec des thèmes et des versions pour chaque règle . . . K. 20.
Z pocztą . . . K. 30.

Nauka Łowiectwa we dwóch tomach, przez *Ignacego Bobiatyńskiego Kand. Fil.* . . . R. 2 K. 50.
Z pocztą . . . R. 2. K. 75.

Nauka dla pospólstwa: jak zachować się od choroby, i leczyć dotkniętych tą chorobą w miejscach, gdzie nie masz, ani lekarzy, ani aptek. Wydana przez *Radę Medyczną*, a potwierdzona przez *P. Ministra Spraw Wewnętrznych*; na polski język przełożona i wydrukowana z polecenia *Pana Gubernatora Cywilnego Wileńskiego, Rzeczywistego Radzcy Stanu, Kamerhera i Kawalera, D. M. Obrezkowa* . . . K. 7½.
Z pocztą . . . K. 10.

Drukarnia A. Marcinowskiego.

Pozwolono drukować. Wilno 14 Lipca 1832 roku.

CENZOR *Paweł Kukolnik.*